

2. Курков М. С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. №52-2. С. 147-153.

3. Кльоба Л. Г., Добош Н. М., Сорока О. П. Впровадження фінансових технологій – стратегічний напрям розвитку банків. *Ефективна економіка*. 2020. №12. DOI: [10.32702/2307-2105-2020.12.128](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.128).

Abstract: *The thesis is devoted to the analysis of the use of modern technologies in corporate finance management. The main technological solutions are considered, in particular financial technologies (FinTech), artificial intelligence, Big Data technologies, cloud services and software for financial management. Their impact on the automation of financial processes, increasing management efficiency and reducing risks is determined. The advantages and challenges associated with the implementation of these technologies are outlined, as well as their role in the development of modern enterprises.*

Keywords: *corporate finance; financial management; financial technology; artificial intelligence; Big Data; cloud technology; automation; FinTech; financial management; software.*

Науковий керівник:

Мікуляк К.А.,

асистент кафедри

фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336.74

Розвиток електронних грошей в Україні

Людмила Ворошилова,

здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

*Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Анотація: *дослідження проводиться з метою визначення сутності електронних грошей, їх призначення та способу використання у сучасних умовах розвитку економіки.*

Ключові слова: *електронні гроші; платіжна система; електронні платіжні засоби; користувачі; е-гривня.*

Розвиток електронних грошей в Україні є актуальним у зв'язку зі стрімкою цифровізацією фінансового сектору та зростанням популярності безготівкових

розрахунків. Використання електронних грошей сприяє підвищенню ефективності платежів, розширенню фінансової інклюзії та зміцненню економічної стабільності, особливо в умовах воєнного стану. Зважаючи на глобальні тенденції розвитку фінансових технологій, дослідження цього питання є вкрай важливим у контексті адаптації національної економіки до сучасних викликів.

Набрання чинності Закону України «Про платіжні послуги» [1] у 2022 р. передбачало, зокрема, імплементацію положень Другої директиви ЄС про платіжні послуги (PSD2) та Директиви ЄС про електронні гроші (EMD), які Україна повинна була імплементувати відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС [2].

У 2023 р. учасники платіжного ринку здійснювали адаптацію своєї діяльності до вимог Закону України «Про платіжні послуги» [1]. Цей закон спрямований на модернізацію фінансових сервісів, визначає перелік платіжних послуг та порядок їх надання, регулює випуск і використання електронних і цифрових грошей в Україні, а також встановлює права, обов'язки та відповідальність учасників ринку, передбачає впровадження концепції відкритого банкінгу та створення регуляторної платформи («пісочниці») Національного банку України для розвитку платіжних послуг.

У 2023 р. у сфері регулювання платіжного ринку НБУ вдосконалив регулювання операцій з електронними грошима, зокрема:

- введено обов'язок емітента електронних грошей інформувати орган контролю про відкриття та закриття електронного гаманця платника податків, а також сповіщати орган державної виконавчої служби чи приватного виконавця про відкриття або закриття електронного гаманця споживача чи користувача;
- скасовано обмеження на максимальну суму електронних грошей (400 тис. грн), що може зберігатися на поповнюваних електронних гаманцях користувача чи споживача;
- надано право на погашення електронних грошей користувача на рахунок у Державній казначейській службі України або на рахунок органу державної виконавчої служби, приватного виконавця, відкритий в банку [2].

Згідно з нормами Закону України «Про платіжні послуги» небанківські надавачі платіжних послуг (платіжні установи, установи електронних грошей, оператори поштового зв'язку та інші надавачі платіжних послуг) отримали можливість відкривати платіжні рахунки, випускати платіжні картки та електронні гроші [1].

З метою уніфікації вимог щодо права небанківським надавачам платіжних послуг здійснювати емісію електронних грошей, НБУ:

- встановив вимоги до процесу емісії електронних грошей та проведення платіжних операцій із ними;
- запровадив правила щодо використання електронних гаманців та зобов'язав емітента формувати їх номери відповідно до міжнародного стандарту IBAN;

– встановив вимоги до договору між емітентом та споживачем або користувачем, щоб підвищити рівень захисту прав споживачів фінансових послуг [3].

У 2025 р. планується початок пілотного тестування е-гривні, цифрової версії національної валюти, у межах відкритого проєкту. У тестуванні візьмуть участь реальні користувачі та надавачі платіжних послуг, що надасть змогу всім охочим випробувати нову форму грошей [3; 4]. Однак існують фактори, які можуть вплинути на строки тестування е-гривні, що стане першою цифровою валютою в Україні.

Тестування е-гривні планується у відкритому середовищі за участю реальних користувачів та надавачів платіжних послуг, що дасть можливість всім охочим випробувати цифрові гроші. Основою е-гривні є технологія DLT (Distributed Ledger Technology) [3], а сама е-гривня є українським аналогом CBDC – третьою формою грошей, що існуватиме паралельно з готівкою та безготівковими коштами. На відміну від останніх, електронні гроші не потребують посередників і є прямими зобов'язаннями НБУ (як і готівка), хоча існуватимуть у цифровому форматі [3]. Крім того, е-гривня має стати ефективним інструментом для здійснення соціальних виплат, оскільки кошти в е-гривні можна буде програмувати для цільового використання за допомогою смартконтрактів.

Загалом, розвиток електронних грошей та впровадження е-гривні є важливим кроком до модернізації фінансової системи України, що дасть змогу забезпечити доступ до фінансових послуг, сприятиме підвищенню зручності та безпеки платежів і зробить економіку більш стійкою до зовнішніх викликів у процесі інтеграції країни у світовий фінансовий простір.

Список використаних джерел:

1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 17 червня 2020 року № 720-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>.
2. Фінансова фортеця України: річний звіт 2023 року. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2023.pdf.
3. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua>.
4. Сіренко Н. М., Мікуляк К. А. Імперативи розвитку банківської системи України в умовах цифровізації та ринкових трансформацій. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2022. №34. С. 90-96. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-13).

Abstract: The research is conducted to determine the essence of electronic money, its purpose and method of use in modern conditions of economic development.

Key words: electronic money; payment system; electronic payment instruments; users; e-hryvnia.

Науковий керівник:
Мікуляк К.А.,
асистент

УДК 336.7

Ризики та виклики реалізації програми «єОселя»

Андрій Гросу,

здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** досліджено значення іпотечного кредитування для економіки України та роль програми «єОселя» у забезпеченні громадян доступним житлом. Розглянуто умови участі в програмі, пільгові умови кредитування та можливі схеми погашення позик. Визначено основні виклики реалізації програми, зокрема фінансові, бюрократичні та макроекономічні ризики, а також запропоновано шляхи вдосконалення механізму її функціонування.*

***Ключові слова:** програма «єОселя»; іпотечне кредитування; житло; держава.*

Іпотечне кредитування відіграє ключову роль у розвитку економіки України, адже воно не тільки допомагає громадянам отримати власне житло, а й стимулює зростання таких важливих сфер, як будівництво, банківський сектор, ринок нерухомості та державні фінанси. Однією з важливих ініціатив у цій сфері є програма «єОселя», яка створена для спрощення придбання житла окремими категоріями громадян. Вона пропонує пільгові умови кредитування, що робить житло доступнішим для багатьох українців.

Програма спрямована на підтримку тих, хто найбільше потребує допомоги у вирішенні житлового питання. Це військовослужбовці за контрактом, захисники України, силовики та їхні сім'ї, а також працівники державних і комунальних закладів охорони здоров'я, освіти та науки. Зокрема, скористатися пільговим іпотечним кредитом можуть медики, педагоги та науково-педагогічні